

Peter de Ru målar med kameran

Peter de Rus fotografier öppnar dörren till det många gånger förbisedda och blottlägger dolda och undanskymda miljöer. Innerlighet och sammanhållen komposition är bärande element, samtidigt som han gärna lyfter fram det åsidosatta. Kameran förvandlas till hans pensel när han återger narrativa ögonblick av stillhet, ofta med en inkaplad dramatik.

Peter de Rus fotografier bär på ett måleriskt innehåll där kompositionen utstrålar en orubblig balans.

Hans dokumentation präglas av förmågan att länka nuet till det förgångna; att skapa osynliga broar. Bilderna återger ett berättande där motsatserna löper parallellt, men samtidigt möter varandra. Peter de Ru leder oss in i ovana miljöer, som i ett hamncafé i Rotterdam med en solitär gäst och en katt uppkruken på ett bord. Deras blickar möts inte, i stället berättar bilden om två väsen som är nära men ändå långt från varandra. Är inte detta lite av vår egen tillvaro?

Fångad av fotografi

Peter de Ru är född i södra Holland. Han kom som turist till Sverige 1969. Här mötte han sin blivande hustru, konstnären Susann Wallander, och de slog sig ned i Stockholm. Ett visst fotointresse fanns redan då, men studierna vid Christer Strömholms fotoskola (1971-1973) blev avgörande. Fotograferandet utvecklades till ett kall och ett yrke, och snart fick Peter de Ru viktiga uppdrag.

Under en period på 1970- och 80-talen undervisade han i fotografi på Valands konsthögskola i Göteborg och på Beckmans i Stockholm. Han fick uppdrag av Riksteatern och Riksdagen. Bland annat fotograferade han

riksdagsledamöter och deras arbetsmiljöer. I början av 1990-talet utförde de Ru ett omfattande arbete för Karolinska Sjukhuset, vilket ledde till en permanent utställning på sjukhusets forskningscentrum och som resulterade i fotoboken "Karolinska Sjukhuset Bilder" (1993).

Peter de Ru är bland annat representerad på Nobelmuseet (med porträtt av Nobelpristagare) och på Nationalmuseum i Stockholm, och har medverkat med arkitekturriktade bilder i ett antal tidningar, bland andra Form, Arkitektur och Dagens Nyheter.

Osminkat och realistiskt

Peter de Ru har med tiden finlapat sina perspektiv och begränsat motivkretsen. År 1998 utkom dokumentationen "Peter de Ru Fotografier" i samband med en separatutställning på Zinc Gallery i Stockholm. Fotoserien, till stor del baserad på bilder från Rotterdam, berättar om livet i hamnen och om åldringars liv, allt på ett osminkat och realistiskt vis.

Inför hans bilder får man en känsla av närvaro och närhet till de porträtterade gestalterna. Peter Cornell noterar i sitt förord i fotoboken "Peter de Ru Fotografier": "Han iakttar människor, nej, deras ansikten räcker inte: deras kroppar, deras hållning, årbörder, gemensamma koreografi

och nätverk av blickar. Han leder oss gärna in i deras rum via en diagonal som han lägger ut som en spång."

Dokumentationen "Peter de Ru Fotografier" omfattar fotografiska porträtt av Joe Harding (1922-1980), som under en stor del av sitt arbetsliv arbetade med anrikning av uran vid Union Carbide i Kentucky. Detta arbete ledde till att han drabbades av en obotlig sjukdom. Peter de Ru träffade Harding dagarna före hans bortgång och tog flera porträtt. I den sista bilden ligger Joe Harding i en kista, utmärkt och märkt av sin långa kamp mot sjukdomen. En sörjande kvinna, hans hustru, står vid hans sida. Hon tar ömsint farväl.

Fotografierna av Joe Harding har bland annat publicerats i folkkampanjens tidning "Kärnkraft? Nej tack".

Ömsint porträtt

År 2003 inbjöds Peter de Ru, tillsammans med fem andra forna elever till den berömda svenske fotografen Christer Strömholm, att delta i en utställning på Willy Brandthaus-Haus i Berlin ("Christer Strömholm Lebenswerk und Fotoschule"). Exponeringen tilldrog sig stort intresse och utställningskatalogen är i dag ett eftertraktat samlarobjekt.

År 2006 medverkade de Ru i bokverken "The 21st Century House" och "In Memory of Himself, Christer Strömholm in the eyes of his beholders". För några år sedan arbetade de Ru under en intensiv period med en omfattande fotodokumentation av Villa San Michele på Capri. Och år 2008 gav han ut fotoboken "Sven", en ömsint dokumentation om en pen-

sionerad fiskares liv och strävsamma vardag som ospänner en tioårsperiod. Bilderna i boken fångar ögonblick i fiskaren och tusenkonstnären Sven Sundbergs vardag. Vi möter en strävsam människa som lever ensam i en spartansk bostad på norra Värmdös östligaste udde, nordost om Stockholm. Längre har den gamle fiskaren inte haft någon att ta hänsyn till utom sig själv och sina halvt förvildade katter.

Med värme och innerlighet berättar de Ru, med kameraobjektivet som pensel, oförställt om Sven Sundbergs liv i nuet och i förgången tid. I bilderna kan man förnimma lugnet och harmonin som omsluter den gamle fiskaren. Fragment av ett liv som för inte så länge sedan var gängse.

– För att kunna göra boken "Sven" bytte jag småbildskameran mot en gammal Hasselblad från 1952 som ibland fungerar och ibland inte. Men som gav möjlighet till eftertanke, då fotograferingsprocessen med den är långsammare. Jag tyckte det passade både mig och ämnet bra, förklarar Peter de Ru.

Stillsamt liv

I Peters bilder av Sven möter man en ensam man som stillsamt rör sig i tillvaron och som utan knot utför vardagens bestyr. På kvällarna lagar han ibland fiskenät i skenet av en skrivbordslampa sittande framför teven i köket. Svens syster är sedan länge död, men hennes sovrum i huset värddas med stor respekt.

Peter de Ru talar uppskattande om sina kontakter med Sven Sundberg. Om fiskaren och lantbrukaren som under de senaste decennierna arbetade med husbyggen och reparationer

Sen eftermiddag.

ät fastboende och stockholmare på Värmdö.

– Han fanns på gångavstånd, ifall jag kände för att ta några bilder. Det fungerade bra, ingen deadline att hålla. Inga redaktörer som var oroliga, ingen hets. Materialet växte fram till dess det kändes färdigt.

Sven Sundberg är en miljömedveten människa. I bildvisning kan man bland annat se hur han samlar uttjänta batterier i en gammal hink så att de kan återvinnas. I ett efterord till boken "Sven" skriver Lotta Jonsson:

"Han bryr sig och samtidigt struntar i saker och ting. Eller rättare sagt, han bryr sig om på ett annat sätt än de flesta av oss. Sven sparar nämligen sakerna och låter dem leva sitt liv, ingå som delar i sin egen livscykel. Som om allt, även tingen, hade sin utmätta tid."

Planerade utställningar

"Sven" blev i maj 2009 nominerad till bästa bok vid Arles Contemporary Book Award 2009 (en tävling om världens bästa fotobok på fotofestivalen

i Arles, Frankrike). Året därpå exponerades bildsviten på Off-Print och Photocentrum Le Bal i Paris.

Nu står Peter de Ru inför flera stora utmaningar, i Sverige och utomlands. Den första utställningen äger rum på Bergdala Konsthall 14 april – 6 maj 2012, där han ställer ut tillsammans med sin hustru Susann Wallander. Från och med den 11 maj visar han bildsviten "Sven" på Robert Morat Gallery i Hamburg. Därefter följer en utställning i Villa San Michele på

Capri, med vernissage den 7 juli, och på VIDA konstmuseum på Öland, 21 juli – 12 augusti.

Nästa år planerar han bland annat att visa sin Sven-svit i en samlingsutställning på Robert Morat Gallery i Berlin. Och under perioden 9 mars – 6 april 2013 har han inbjudits att presentera 15 verk på Three Shadows i Beijing, Kinas kanske bästa fotogalleri ritat av Ai Weiweis arkitektkontor FAKE Design.

Carl-Gustav Yrwing
Samtliga foton: Peter de Ru

Joe Hardings begravning.

Sven Sundberg tar en paus i sitt hem på Värmdö.

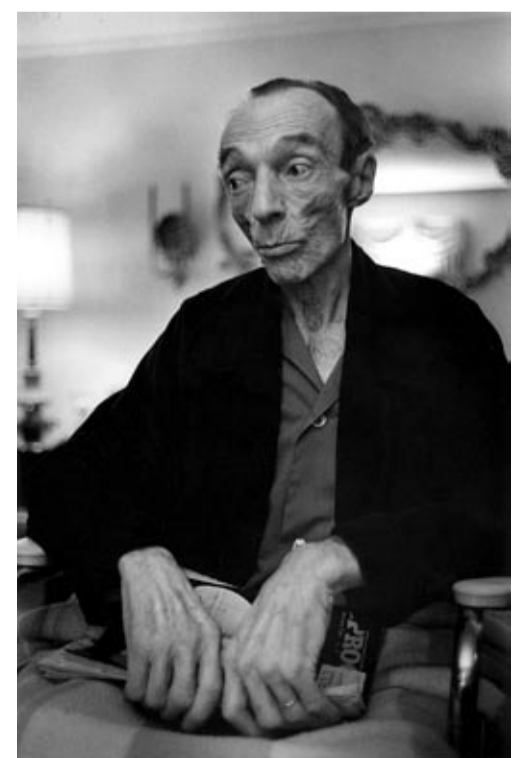
Bertha vid fönstret. Bertanistiftelsen, 1972.

Spannmålshamnen i Botlek, Rotterdam, 1979.

Schackspel. Budapest, 1983.

Joe Harding, kvällen innan han dog.